

Öppen partiell laryngektomi – föråldrad teknik?

Miklós Füllöp

Bakgrund

Sedan 1970 har befolkningen i Sverige ökat från 8 miljoner till 10,5 miljoner. Antalet nya fall med larynxcancer har dock minskat något sedan 70-talet. Incidensen har minskat hos män, men ökat bland kvinnor. Larynxcancer utgör 10-12% av alla huvud- och halstumörer.

Material och metod

Behandlingen av larynxtumörer är väl standardiserad i Skandinavien. Majoriteten av patienterna behandlas med extern strålbehandling, vilket är en organbevarande behandling med bra resultat. Övriga patienter genomgår kirurgi i form av laser kordektomi eller laryngektomi. Det finns i Sverige inga etablerade operationsmetoder som utgör en medelväg mellan dessa alternativ.

Ca 10-15% av patienter med larynxcancer, kan vara lämpliga för funktionsbevarande partiell laryngektomi i stället för stympande laryngektomi. Jag vill presentera partiell, funktionsbevarande laryngektomi som alternativ till komplett laryngektomi genom 3 intressanta fall - 2 patienter med kondrosarkom, 1 storrökare patient med oklar PAD, sannolikt verrucös cancer.

Resultat

Sedan 2018 har fyra patienter genomgått partiell laryngektomi och tre partiell faryngektomi i Örebro. Alla sju har dekanyletats och har bra larynxfunktion. Fem patienter är tumörfria. En patient som genomgått debulking operation har residualtumör med oförändrad storlek. Hos en patient saknas information om tumörstatus. Onkologiskt resultat är inte sämre än hos likvärdiga patienter som behandlats med strålbehandling eller stympande operation. Patienterna har även bra livskvalitet.

Slutsats

Alla typer av partiella laryngektomier har begränsade indikationer. Laryngektomi är en stympande operation och överbehandling för dem som är lämpliga för funktionsbevarande operationer. Livskvalitet efter en stympande operation är definitivt sämre än efter en organ- och funktionsbevarande operation. Onkologiskt resultat kan vara lika bra efter partiella laryngektomier.